

Թեմատիկ պլանավորում

Հայոց լեզու

Տարեկան 68 ժամ

Շաբաթական 2 ժամ

Հեղինակներ՝ Լ. Եզեկյան, Ա. Սարգսյան, Ռ. Սաքապետոյան, 2015

Թեմա	Նպատակ	Վերջնարդյունքներ
Գրական լեզու և բարբառ	<ul style="list-style-type: none"> • Ընկալելի դարձնել գրական լեզվի և բարբառների տարբերությունը: • Ընդհանրական գծերով ներկայացնել աշխարհաբարի ձևավորման և զարգացման ընթացքը: • Պատկերացում ձևավորել գրական հայերենի երկու ճյուղերի գործածության հատվածների մասին: • Ներկայացնել	<ul style="list-style-type: none"> • Տարբերակել գրական լեզուն և բարբառը: • Նշել աշխարհաբարի ծագման ժամանակաշրջանը: • Հիշատակել աշխարհաբարի զարգացման գործում մեծ ավանդ ունեցած մեկ պարբերական և կրթօջախ: • Ներկայացնել արևելահայերենի և արևմտահայերենի գործածության հատվածները: • Տարբերակել արևելահայերեն և արևմտահայերեն հնչյունային խոսքը:

	<p>արևելահայերենի և արևմտահայերենի հնչյունային, բառապաշարային և քերականական մի քանի առանձնահատկություններ:</p>	<ul style="list-style-type: none"> Նշել արևելահայերենի և արևմտահայերենի հնչյունային, բառապաշարային և քերականական մի քանի տարբերություն:
Ժամ	Էջ	Դաս
11/1	3-5	Գրական լեզու և բարբառ
11/1	9-10	Նոր գրական հայերեն՝ աշխարհաբար: Աշխարհաբարի զարգացման ընթացքը
11/1	11-12	Հայերենի երկու ճյուղերը՝ արևելահայերենն ու արևմտահայերենը
11/1	12 - 14	Արևմտահայերենի հնչյունական համակարգը: Արևմտահայերենի բառապաշարը
11/1	15-16	Արևմտահայերենի քերականական հիմնական տարբերությունները արևելահայերենից
Թեմա	Նպատակ	Վերջնարդյունքներ
Ձևաբանություն	<ul style="list-style-type: none"> Հիշեցնել բառի սահմանումը և ամրապնդել դրա ընկալումը: Ծանոթացնել 	<ul style="list-style-type: none"> Տալ բառի սահմանումը: Առանձնացնել հիմնական և երկրորդական ձևայինները:

	<p>«ձևույթ» հասկացությանը և դրա տեսակներին:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ընկալելի դարձնել նախադասության մեջ բառի ձևափոխության նշանակությունը: • Ամրապնդել խոսքի մասերի վերաբերյալ ունեցած պատկերացումը: • Հիշեցնել «հոմանիշ» և «հոմանշային շարք» հասկացություններ ը: • Ի ցույց դնել այն խոսքի մասերը, որոնք հատկապես հարուստ են հոմանշային շարքերով: 	<ul style="list-style-type: none"> • Տարբերակել բառի ուղիղ և թեք ձևերը: • Թվարկել հայերենի խոսքի մասերը: • Առանձնացնել նյութական իմաստ ունեցող խոսքի մասերը: • Բացատրել «հոմանիշ» հասկացությունը: • Նշել տրված բառերի հոմանիշները: • Առանձնացնել գոյականը, ածականը և մակբայը՝ որպես հոմանշային հարուստ շարքեր ունեցող խոսքի մասեր:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	20-21	Բառային իմաստ և քերականական

		Իմաստ: Ձևույթներ
1	22-23	Հայերենի խոսքի մասերի համակարգը
1	25-27	Գոյականի, ածականի և մակբայի հոմանշային շարքերը
Թեմա	Նպատակ	Վերջնարդյունքներ
Գոյական անուն	<ul style="list-style-type: none"> • Ամրապնդել գոյականի վերաբերյալ ունեցած գիտելիքը: • Հիշեցնել անձնանիշ և իրանիշ, հատուկ և հասարակ գոյականները: • Ամրապնդել գոյականի քերականական կարգերի վերաբերյալ ունեցած գիտելիքը: 	<ul style="list-style-type: none"> • Տալ գոյականի սահմանումը: • Առանձնացնել գոյականները տրված տեքստում: • Տարբերակել անձնանիշ և իրանիշ, հատուկ և հասարակ գոյականները: • Կազմել տրված գոյականների հոգնակի ձևերը: • Թվարկել հայերենի հոլովները: • Տրված նախադասության մեջ առանձնացնել անորոշ և որոշյալ առումներով դրված գոյականները:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	28-32	Գոյական անուն: Հատուկ և հասարակ գոյականներ
1	36-37	Գոյականի թիվը
1	40-41	Գոյականի առումները
1	43-47	Գոյականի հոլովները: Ուղղական հոլով
1	48-50	Սեռական հոլով

1	52-53	Տրական հոլով
1	55-56	Հայցական հոլով
1	58-60	Բացառական հոլով
1	62-64	Գործիական հոլով
1	65-66	Ներգոյական հոլով
Թեմա Բայ	Նպատակ	Վերջնարդյունքներ
	<ul style="list-style-type: none"> • Հիշեցնել բայի սահմանումը: • Ընդգծել դեմքի քերականական կարգի դերը բայերի դասակարգման հարցում: • Ամրապնդել դերբայների մասին ունեցած գիտելիքը: • Ամրապնդել դեմքի և թվի քերականական կարգերի վերաբերյալ ունեցած գիտելիքը: • Հիշեցնել բայի 	<ul style="list-style-type: none"> • Տարբերակել բայը՝ իբրև խոսքի մաս: • Առանձնացնել դիմավոր և անդեմ բայերը: • Մտապահել հայերենի դերբայների քանակը: • Թվարկել և տարբերակել հայերենի դերբայները: • Նշել տրված բայի դեմքը և թիվը • Նշել բայի եղանակներից առնվազն երկուսը: Ճանաչել բայի եղանակների ժամանակաձևերը:

	<p>եղանակները:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Նպաստել տարբեր ժամանակաձևերի ընկալմանը: • Նպաստել գրագետ և կապակցված բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելուն: 	<ul style="list-style-type: none"> • Նախադասություններ կազմել՝ ըստ տրված պահանջի:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	71	Բայ: Դիմավոր և անդեմ բայեր
1	73-74	Դերբայներ: Անկախ դերբայներ: Անորոշ դերբայ
1	77-80	Համակատար և հարակատար դերբայներ
1	83	Ենթակայական դերբայ
1	88	Կախյալ դերբայներ կամ ձևաբայեր
1	89	Անկատար դերբայ (ձևաբայ)
1	91	Ապակատար դերբայ (ձևաբայ)
1	93	Վաղակատար դերբայ (ձևաբայեր)
1	95	Ժխտական դերբայ (ձևաբայ)
1	99-100	Խոնարհում: Բայի եղանակները: Բայի ժամանակները
1	100-101	Բայի դեմքը և թիվը
1	102	Ղրական և ժխտական խոնարհում:

		Օժանդակ բայ
1	105-106	Սահմանական եղանակ: Անկատար ներկա: Անկատար անցյալ
1	106	Ապակատար ներկա: Ապակատար անցյալ
1	106-107	Վաղակատար ներկա: Վաղակատար անցյալ
1	107	Անցյալ կատարյալ
1	113	Հրամայական եղանակ
1	116	Ըղծական եղանակ
1	118-119	Ենթադրական (պայմանական) եղանակ
1	120-121	Հարկադրական եղանակ
Թեմա	Նպատակ	Վերջնարդյունքներ
Շարահյուսություն	<ul style="list-style-type: none"> • Հիշեցնել շարահյուսության մասին: • Հնարավորինս պարզ օրինակներով ծանոթացնել շարահյուսական հոմանշությանը և դրա դրսևորումներին (բարդ բառ և բառակապակցություն, հոլովաձև և 	<ul style="list-style-type: none"> • Ընդհանուր գծերով ներկայացնել շարահյուսության ուսումնասիրության առարկան: • Ներկայացնել «շարահյուսական հոմանշություն» հասկացությունը: • Շարահյուսական հոմանշության առնվազն մեկ դրսևորում մատնանշել:

	<p>կապական կառույց, դերբայական դարձված և երկրորդական նախադասություն, բարդ ստորադասական և պարզ նախադասությունն եր, ներգործական և կրավորական կառույցներ, մեջբերվող ուղղակի և անուղղակի խոսք):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Դյուրին օրինակներով հիշեցնել դերբայական դարձվածի կետադրությունը: • Պարզագույն կառույցների միջոցով ծանոթացնել բարդ նախադասության փոխակերպմանը 	<ul style="list-style-type: none"> • Կետադրել դերբայական դարձված ունեցող պարզ նախադասություններ: • Պարզագույն օրինակների միջոցով բարդ նախադասությունը փոխակերպել պարզի: • Տարբերակել մեջբերվող ուղղակի և անուղղակի խոսքերը: • Կետադրել ուղղակի խոսքի պարզագույն օրինակներ: • Թվարկել նախադասության տեսակներն ըստ հաղորդակցության նպատակի: • Կազմել նախադասություններ՝ ըստ տրված պահանջի:
--	---	---

	<p>պարզի և հակառակը:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հիշեցնել մեջբերվող խոսքի տեսակները: • Պարզագույն օրինակների միջոցով ամրապնդել ուղղակի խոսքի կետադրության վերաբերյալ ունեցած գիտելիքը: • Հիշեցնել նախադասության տեսակներն ըստ հաղորդակցության նպատակի: • Նպաստել խոսքի գրագիտության բարելավմանը: 	
Ժամ	Էջ	Դաս
1	130-131	Շարահյուսություն: Շարահյուսական հոմանիշներ
1	33	Բարդ բառ և բառակապակցություն
1	135-136	Հոլովածն և կապական կառույց
1	137-138	Դերբայական դարձված և երկրորդական

		նախադասություն
1	138-139	Ղերբայական դարձվածի կետադրությունը
1	141-142	Բարդ ստորադասական նախադասության փոխակերպումը պարզի և հակառակը
1	145	Բարդ ստորադասական նախադասության փոխակերպման իմաստային - քերականական առանձնահատկությունները
1	151-152	Մեջբերվող ուղղակի և անուղղակի խոսք
1	152-153	Մեջբերվող ուղղակի խոսքի փոխակերպումը անուղղակիի
1	157-156	Ուղղակի խոսքի կետադրությունը
1	161-162	Ներգործական և կրավորական կառույցներ. նրանց փոխակերպումը
1	162-163	Նախադասության տեսակներն ըստ հաղորդակցության նպատակի, նրանց հնչերանգը և կետադրությունը:
Թեմա Կետադրություն	Նպատակ <ul style="list-style-type: none"> • Հիշեցնել կետադրության պարզ կանոնները: • Ծանոթացնել կետադրական նշանների խմբերին: 	Վերջնարդյունքներ <ul style="list-style-type: none"> • Կետադրել պարզագույն օրինակներ՝ ըստ սովորած կանոնների: • Թվարկել կետադրական նշանների խմբերը: • Նախադասություններ կազմել և կետադրել՝ ըստ տրված

	<ul style="list-style-type: none"> Նպաստել խոսքի գրագիտության բարելավմանը: 	պահանջների:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	166-167	Կետադրություն
1	168-171	Տրոհության նշաններ
1	174-175	Առոգանության նշաններ
1	177-178	Բացահայտության նշաններ
Թեմա	Նպատակներ	Վերջնարդյունքեր
Ոճագիտություն	<ul style="list-style-type: none"> Պատկերացում տալ ոճագիտության մասին: Ծանոթացնել գիտական ոճի իմաստային և բառապաշարային հիմնական առանձնահատկություններին: 	<ul style="list-style-type: none"> Բացատրել ընդհանուր գծերով ինչ է ուսումնասիրում ոճագիտությունը: Ճանաչել գիտական ոճով գրված տեքստերը: Տերմինների օրինակներ բերել:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	184-186	Ոճագիտություն: Գիտական ոճի առանձնահատկությունները
1	186-187	Գիտական ոճի բառապաշարը
1	188	Գիտական ոճի քերականական առանձնահատկությունները

Ղաւ 1. Գրական լեզու և բարբառներ

[Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ էք հասկանում՝ գրական լեզու ասելով:
2. Քանի՞ ճյուղի է բաժանվում ժամանակակից հայոց լեզուն:
3. Շուրջ քանի՞ բարբառ ունի հայերենը:
4. Ըստ ձեզ՝ առած - ասացվածքները և թեևվոր խոսքերը գրական, թե՞ բարբառային ծագում ունեն:
5. Հայերենի ո՞ր բարբառը կամ բարբառներն են ձեզ ծանոթ:
6. Թվարկե՛ք բարբառային մի քանի բառ:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Գրական լեզվի սահմանումը:
2. Գրական լեզվի երկու տարբերակների անվանումները:
3. Հայերենի բարբառների մոտավոր թիվը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Հիշել գրական լեզվի սահմանումը:
2. Նշել գրական հայերենի երկու տարբերակների անվանումները:
3. Մտապահել հայերենի բարբառների թիվը:

Դաս 2. Նոր գրական հայերեն՝ աշխարհաբար: Աշխարհաբարի զարգացման ընթացքը:

[Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ո՞ր դարից է հանդես գալիս աշխարհաբարը:
2. Ո՞ր պարբերականն է նպաստել աշխարհաբարի զարգացմանը:
3. Ո՞ր քաղաքում էր գտնվում Ներսիսյան դպրոցը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Աշխարհաբարի հանդես գալու դարաշրջանը:
2. «Հյուսիսափայլ» պարբերականի անվանումը, դերն ու նշանակությունը աշխարհաբարի զարգացման գործում:
3. Ներսիսյան դպրոցի գտնվելու վայրը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Նշել՝ որ դարից է սկսվում աշխարհաբարի դարաշրջանը:
2. Մտապահել «Հյուսիսափայլ» պարբերականի անունը:
3. Անվանել այն քաղաքը, որտեղ գործում էր Ներսիսյան դպրոցը:

Դաս 3. Հայերենի երկու ճյուղերը՝ արևելահայերենն ու արևմտահայերենը

Թեմատիկ պլանավորում

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Որո՞նք են արդի գրական հայերենի երկու ճյուղերը:
2. Որտե՞ղ են խոսում արևելահայերեն, որտե՞ղ՝ արևմտահայերեն:
3. Արևմտահայերեն մի քանի բառ նշե՛ք:
4. Արևմտահայերենով գրված ի՞նչ ստեղծագործություններ գիտեք:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Հայերենի երկու ճյուղերի անվանումները:
2. Արևելահայերենի և արևմտահայերենի գործածության հատվածները:
3. Արևմտահայերեն մի քանի բառ:
4. Արևմտահայերենով գրված առնվազն մեկ ստեղծագործության վերնագիր:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Հիշել արդի գրական հայերենի երկու ճյուղերը:
2. Ներկայացնել արևելահայերենի և արևմտահայերենի գործածության տարածաշրջանները:
3. Արևմտահայերեն մի քանի բառ **ասել**:
5. Արևմտահայերենով գրված մեկ կամ մի քանի ստեղծագործություն **անվանել**:

Ռաս 4. Արևմտահայերենի հնչյունական համակարգը: Արևմտահայերենի
բառապաշարը [Թեմատիկ պլանավորում](#)

**Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների
կատարումը ստուգելու համար**

1. Քանի՞ տառ ունի հայոց այբուբենը: Անգի՞ր արտասանեք այն:
2. Արդյո՞ք նույնն է արևելահայերենի և արևմտահայերենի արտասանությունը:
3. Ինչպե՞ս կհնչեն **բերան** և **գերան** բառերը արևմտահայերենում: **Բ,գ**
հնչյուններով սկսվող բառեր գրե՛ք, մտածե՛ք, թե ինչպես կարտասանվեն
դրանք արևմտահայերեն:
4. Ըստ ձեզ՝ արևմտահայերենն ինչու՞ է խուսափում օտար բառերից:
5. Գրե՛ք տրված բառերի արևելահայերեն համարժեքները:
պատիկ -   գեշ -   լաթ-

**Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը
պետք է իմանա**

1. Հայոց այբուբենը:
2. Արևմտահայերենի և արևելահայերենի արտասանական տարբերության
գոյությունը:
3. **Բ, գ** հնչյունների արևմտահայերեն արտասանությունը:
4. Արևմտահայերենի՝ օտար բառերից խուսափելու պատճառները:
5. Տրված արևմտահայերեն բառերի արևելահայ տարբերակները:

**Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը
պետք է կարողանա**

1. Հիշել արդի գրական հայերենի երկու ճյուղերը:

2. **Ներկայացնել** արևելահայերենի և արևմտահայերենի գործածության տարածաշրջանները:

3. Արևմտահայերեն մի քանի բառ **ասել**:

4. **Գրել** տրված արևմտահայերն բառերի արևելահայերեն համարժեքները:

**Ղաա 5.Արևմտահայերենի քերականական հիմնական տարբերությունները
արևելահայերենից**

[Թեմատիկ պլանավորում](#)

**Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների
կատարումը ստուգելու համար**

1. Ի՞նչ ժամանակ են ցույց տալիս **կը** մասնիկով կազմված բայերն
արևմտահայերենում:
2. Գրե՛ք **շուն, ջուր, մուկ** բառերի արևմտահայերեն և արևելահայերեն հոգնակի
ձևերը:
3. Հետևյալ միտքը փոխակերպե՛ք արևելահայերենի. «Ոչ ոք կ' ուզեր մեռնիլ»:

**Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը
պետք է իմանա**

1. Արևմտահայերենում բայի սահմանական եղանակի ներկայի կազմությունն
2. Տրված բառերի արևելահայերեն և արևմտահայերեն հոգնակի ձևերը:
3. Տրված նախադասության արևելահայերեն տարբերակը:

**Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար
սովորողը պետք է կարողանա**

1. **Մտապահել** կը մասնիկի նշանակությունը արևմտահայերենում:
2. **Ըմբռնել** տրված բառերի հոգնակիի կազմության տարբերություններն
արևելահայերենում և արևմտահայերենում:
3. **Հասկանալ** արևմտահայերեն պարզագույն մտքեր:

Դաս 6. Ձևաբանություն: Բառային իմաստ և քերականական իմաստ: Ձևույթներ

Թեմատիկ պլանավորում

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է բառը:
2. Նախադասություն կազմելիս ի՞նչ է տեղի ունենում բառի հետ:
3. Տրված բառերը ձևափոխության ենթարկելով և դրանց հերթականությունը փոխելով՝ նախադասություն կազմի՛ր:

Համակարգչային, Արամ, զբաղվել, ամեն, երեկո, խաղեր:

4. Ձևույթների քանի՞ տեսակ գիտես:
Ընդգծի՛ր տրված բառերի հիմնական ձևույթները:

աղակոտ, պարուհի, աննպատակ, ուրախություն

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Բառի սահմանումը:
2. Բառի բառային և քերականական իմաստները:
3. Ձևույթների տեսակները:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Տալ բառի սահմանումը:
2. Տարբերել բառի ուղիղ և թեք ձևերը:
3. Թվարկել և տարբերել ձևույթների տեսակները:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Քանի՞ խոսքի մաս ունի հայերենը:
2. Թվարկի՞ր հայերենի խոսքի մասերը:
3. Ո՞ր խոսքի մասերն են նյութական իմաստ արտահայտում:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Հայերենի խոսքի մասերի քանակը:
2. Խոսքի մասերը
3. Նյութական իմաստ արտահայտող խոսքի մասերը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Նշել խոսքի մասերի քանակը:
2. Թվարկել հայերենի խոսքի մասերը:
3. Ճանաչել նյութական իմաստ արտահայտող խոսքի մասերը:

Ղաս 8. Գոյականի, ածականի և մակբայի հոմանշային շարքերը

Թեմատիկ պլանավորում

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ո՞ր բառերն են համարվում հոմանիշներ :
2. Ի՞նչ է հոմանիշների շարքը:
3. Ո՞ր խոսքի մասերն են առավելապես հարուստ հոմանիշներով:

Գրի՛ր տրված բառերի հոմանիշները:

պատուհան, զավակ, քամի

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Ինչ է հոմանիշը:
2. Բազմանդամ հոմանիշների մասին:
3. Խոսքի մասերից հատկապես գոյականի, ածականի և մակբայի՝ հոմանշային շարքերով հանդես գալը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Բացատրել՝ ինչ է հոմանիշը:
2. Ներկայացնել հոմանշային շարքը:
3. Թվարկել այն խոսքի մասերը, որոնք հատկապես հարուստ են հոմանշային շարքերով: Ասել տրված բառերի հոմանիշները:

Դաս 9. Գոյական անուն: Հատուկ և հասարակ գոյականներ [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ո՞ր բառերն են կոչվում գոյականներ:
2. Ի՞նչ հարցերի է պատասխանում գոյականը:
3. Ինչպե՞ս ենք տարբերում անձնանիշ և իրանիշ գոյականները:
4. Ինչպե՞ս են գրվում հատուկ գոյականները:

Դուրս գրի՛ր տրված նախադասության հատուկ գոյականները:

Արարատն այդ օրն ասես ողջունում էր Եվրոպայից ու Ասիայից ժամանած սփյուռքահայերին:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Գոյականի սահմանումը:
2. Գոյականին տրվող հարցերը:
3. Անձ և իր ցույց տվող գոյականները:
4. Հատուկ գոյականների՝ մեծատառով գրվելը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Ճանաչել գոյականը:
2. Մտապահել գոյականին տրվող հարցերը:
3. Տարբերել անձերն ու իրերը:
4. Առանձնացնել և ճիշտ գրել հատուկ գոյականները:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է ցույց տալիս գոյականի թիվը:
2. Քանի՞ թիվ ունի գոյականը:
3. Ո՞ր մասնիկներով և ինչպե՞ս է կազմվում հոգնակի թիվը:

Կազմի՛ր տրված բառերի հոգնակի ձևերը:

անտառ, լույս, արեգակ, դասարան

4. Տրված նախադասության եզակի գոյականներն ընդգծե՛ք մեկ գծով, հոգնակիները՝ երկու:

Կանայք աղբյուրից ջուր էին տանում դույլերով այգու գեղեցիկ ծառերի ու հրաշալի ծաղիկների համար:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Եզակի և հոգնակի թվի իմաստը:
2. Գոյականի՝ երկու թիվ ունենալը:
3. Հոգնակի թվի կազմությունը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Ներկայացնել գոյականի թվի քերականական կարգը:
2. Տարբերակել եզակի և հոգնակի գոյականները:
3. Կազմել եզակի գոյականների հոգնակին:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ինչպե՞ս ենք տարբերակում գոյականի անորոշ և որոշյալ առումները:
2. Ի՞նչ է ցույց գոյականի որոշյալ առումը:
3. Ի՞նչ է ցույց տալիս անորոշ առումը:

Դու՛րս գրեք տրված նախադասության այն գոյականները, որոնք անորոշ առում ունեն:

Արմենը տեսր ու գրիչ գնեց պարապելու համար:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Գոյականի որոշյալ և անորոշ առումների տարբերությունը:
2. Որոշյալ առման իմաստը :
3. Անորոշ առման իմաստը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Տարբերել որոշյալ և անորոշ առումները :
2. Բացատրել որոշյալ առման իմաստը:
3. Բացատրել անորոշ առման իմաստը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Քանի՞ հոլով ունի գոյականը:
2. Որո՞նք են գոյականի հոլովները:
3. Ի՞նչ հարցերի է պատասխանում ուղղական հոլովով դրված գոյականը:

Ընդգծի՛ր նախադասությունների՝ ուղղական հոլովով դրված բառերը:

Տղան ու աղջիկը հոգնել էին այդ վեճերից:

Նունեն հիանանում էր գեղեցիկ ծաղիկներով, երբ նրան մոտեցավ քույրը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Գոյականի հոլովները:
2. Ուղղական հոլովի հարցերը:
3. Ուղղական հոլովը բառի ուղիղ ձևն է:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Թվարկել հոլովները:
2. Տարբերել ուղղական հոլովը:
3. Մտապահել ուղղական հոլովի հարցերը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է ցույց տալիս սեռական հոլովը:
2. Որո՞նք են սեռական հոլովի հարցերը:
3. Ի՞նչ վերջավորություններ է ունենում սեռական հոլովը (նշիր առնվազն երեքը):
Դուրս գրե՛ք նախադասության այն գոյականները, որոնք դրված են սեռական հոլովով:

*Կնոջ հայացքում թախիժ կար. տան առաստաղի գերանները ծովել էին,
հատակի տախտակները՝ փտել, իսկ այգու ծառերն անխնամ վիճակում էին:*

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Սեռական հոլովի արտահայտած իմաստը:
2. Սեռական հոլովի հարցերը:
3. Սեռական հոլովի վերջավորությունները:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Բացատրել սեռական հոլովի իմաստը:
2. Առանձնացնել սեռական հոլովի հարցերը:
3. Տարբերել սեռական հոլովով դրված գոյականները:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է ցույց տալիս տրական հոլովը:
2. Որո՞նք են տրական հոլովի հարցերը:
3. Ո՞ր հոլովից է կազմվում տրական հոլովը:

Ընդգծի՛ր նախադասության այն գոյականը, որը դրված է տրական հոլովով:

Աննան դանդաղ քայլերով մոտեցավ խանութի ցուցափեղկին:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Տրական հոլովի արտահայտած իմաստը:
2. Տրական հոլովի հարցերը:
3. Տրական հոլովի՝ սեռականից կազմվելը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Ներկայացնել տրական հոլովը:
2. Առանձնացնել տրական հոլովի հարցերը:
3. Հասկանալ տրական հոլովի կազմությունը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է ցույց տալիս հայցական հոլովը:
2. Դու՞րս գրիր նախադասության՝ հայցական հոլովով դրված գոյականը:
Տղան վերցրեց ընկած ոսկեդրամը:
3. Որո՞նք են հայցական հոլովի հարցերը:
Ո՞ր հոլովներին է նման հայցական հոլովը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Հայցական հոլովի հարցերը:
2. Հայցական հոլովի վերջավորությունները:
3. Հայցական հոլովի՝ ուղղական կամ տրական հոլովներին նման լինելը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Առանձնացնել հայցական հոլովի հարցերը:
2. Տարբերել հայցական հոլովով դրված գոյականները:
3. Հիշել՝ որ հոլովներին է նման հայցական հոլովը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է ցույց տալիս բացառական հոլովը:
2. Որո՞նք են բացառական հոլովով դրված գոյականներին տրվող հարցերը:
3. Ի՞նչ վերջավորություններ է ունենում բացառական հոլովը:

Ընդգծի՛ր այն գոյականները, որոնք դրված են բացառական հոլովով:

անտառից, գետակով, կամրջից, ծառերից, երգով, բույրից, միտքը

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Բացառական հոլովի արտահայտած իմաստը:
2. Բացառական հոլովով դրված գոյականներին տրվող հարցերը:
3. Բացառական հոլովի վերջավորությունները:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. **Տարբերել** բացառական հոլովով դրված գոյականները:
2. **Առանձնացնել** բացառական հոլովի հարցերը:
3. **Թվարկել** բացառական հոլովի վերջավորությունները:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է ցույց տալիս գործիական հոլովը:
2. Որո՞նք են գործիական հոլովի հարցերը:
3. Ի՞նչ վերջավորություններ է ունենում գործիական հոլովը:
Ընդգծե՛ք նախադասությունների այն գոյականները, որոնք դրված է գործիական հոլովով:

Մրգերն այգուց բերում էինք մեծ - մեծ զամբյուղներով:

Արահետով անցնող ձիավորը զգուշացավ ձայներից:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Գործիական հոլովի արտահայտած իմաստը:
2. Գործիական հոլովով դրված գոյականներին տրվող հարցերը:
3. Գործիական հոլովի վերջավորությունները:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Ներկայացնել գործիական հոլովը:
2. Նշել գործիական հոլովի հարցերը:
3. Տարբերել գործիական հոլովով դրված գոյականները:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է ցույց տալիս ներգոյական հոլովը:
2. Որո՞նք են ներգոյական հոլովի հարցերը:
3. Ի՞նչ վերջավորություն ունի ներգոյական հոլովը:

Գրի՛ր, թե ներգոյական հոլովով դրված քանի գոյական կա տրված նախադասության մեջ:

Գյուղի բակերում ու փողոցներում, խանութներում ու ակումբում մարդիկ խոսում էին միայն այդ զամանակի օտարականի մասին:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Ներգոյական հոլովի արտահայտած իմաստը:
2. Ներգոյական հոլովով դրված գոյականներին տրվող հարցերը:
3. Ներգոյական հոլովի վերջավորությունները:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Ներկայացնել ներգոյական հոլովը:
2. Առանձնացնել ներգոյական հոլովի հարցերը:
3. Տարբերել ներգոյական հոլովով դրված գոյականները:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ո՞ր բառերն են կոչվում բայ:
2. Ո՞ր բայերն են կոչվում դիմավոր:
3. Ո՞ր բայերն են կոչվում անդեմ:

Դիմավոր բայերն ընդգծի՛ր մեկ գծով, անդեմ բայերը՝ երկու

մտահոգվել, կարծում եմ, նկարելիս, նկատելու է

4. Ուրիշ ի՞նչ կերպ են անվանում անդեմ բայերը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա .

1. Բայի սահմանումը:
2. Դիմավոր բայերի սահմանումը:
3. Անդեմ բայերի սահմանումը:
4. Անդեմ բայերին տրվող մյուս անվանումը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա .

1. Մահմանել «բայ» հասկացությունը:
2. Զանազանել դիմավոր և անդեմ բայերը:
3. Անվանել «դերբայ» եզրույթը:

Դաս 20. Դերբայներ: Անկախ դերբայներ: Անորոշ դերբայ [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Քանի՞ դերբայ ունի ժամանակակից հայերենը:
2. Քանի՞ խմբի են բաժանվում հայերենի դերբայները:
3. Կախյալ դերբայները ո՞ր բայի միջոցով են ստորոգյալ դառնում:
4. Ո՞ր դերբայն է ցույց տալիս բայի ուղիղ ձևը:
5. Ի՞նչ վերջավորություններ ունի անորոշ դերբայը:

Դուրս գրե՛ք տրված նախադասության անորոշ դերբայները:

Միտում եմ լսել աշնան անձրևի թախծոտ մեղեդին, տխրել նրա հետ ու երազել:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Հայերենի դերբայների քանակը:
2. Դերբայների՝ երկու խմբի բաժանվելը:
3. Կախյալ դերբայների՝ ստորոգյալ դառնալու նախապայմանը:
4. Անորոշ դերբայի՝ բայի ուղիղ ձևը լինելը:
5. Անորոշ դերբայի վերջավորությունները:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Նշել դերբայների քանակը:
2. Մտապահել դերբայների՝ երկու խմբի բաժանվելը:
3. Ներկայացնել կախյալ դերբայների հետ եմ բայի գործածությունը:
4. Անվանել բայի ուղիղ ձև համարվող դերբայը:
5. Նշել անորոշ դերբայի վերջավորությունները:

Դաս 21. Համակատար և հարակատար դերբայներ [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ վերջավորություն ունի համակատար դերբայը:

Ընդգծի՛ր համակատար դերբայները:

Ուտելիս չի կարելի խոսել, իսկ խմելիս՝ շտապել:

2. Ի՞նչ վերջավորություն ունի հարակատար դերբայը:

Դու՛րս գրեք տրված նախադասության հարակատար դերբայները:

Ծերունին դառնացած պատմում էր իրենց դժվար կյանքի ու լքված գյուղի մասին:

3. Հարակատար դերբայը կարո՞ղ է հոլովվել:

Նախադասություններ կազմե՛ք *ճերմակած, ծերացած* հարակատար դերբայներով:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա .

1. Համակատար դերբայի վերջավորությունը:

2. Հարակատար դերբայի վերջավորությունը:

3. Հարակատար դերբայի հոլովվելու հնարավորությունը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Նշել համակատար դերբայի վերջավորությունը:

2. Նշել հարակատար դերբայի վերջավորությունը:

3. Ներկայացնել հարակատար դերբայի հոլովվելու հնարավորությունը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ վերջավորություն ունի ենթակայական դերբայը:

Դու՛րս գրիր տրված հատվածի ենթակայական դերբայները:

Այս տանջող, այս ճնշող ցավի մեջ,

Գիշերում այս անշող,

Արդյոք կա՞ իրիկվա մոռացման,

Մոռացման ոսկե շող...

2. Ենթակայական դերբայը կարո՞ղ է հոլովվել:

3. Ենթակայական դերբայը կարո՞ղ է հոգնակի թվով գործածվել:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա .

1. Ենթակայական դերբայի վերջավորությունը:

2. Ենթակայական դերբայի հոլովվելու հնարավորությունը:

3. Ենթակայական դերբայի փոխանվանաբար գործածվելը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա .

1. Նշել ենթակայական դերբայի վերջավորությունը:

2. Ներկայացնել դրա հոլովվելու հնարավորությունը:

3. Նշել ենթակայական դերբայի հոգնակի թիվ ստանալը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ո՞րն է կախյալ դերբայներին տրվող մյուս անունը:
2. Կախյալ դերբայները նախադասության մեջ կարո՞ղ են առանց օժանդակ բայի հանդես գալ:
3. Քանի՞ սն են կախյալ դերբայները:
4. Տրված շարքում ընդգծի՛ր կախյալ դերբայները:
անորոշ, վաղակատար, հարակատար, ապակատար

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Կախյալ դերբայներին տրված մյուս անունը:
2. Կախյալ դերբայների՝ օժանդակ բայի հետ գործածվելը:
3. Հայերենի ձևաբայերի քանակը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Մտապահել կախյալ դերբայներին տրվող մյուս անունը:
2. Ներկայացնել կախյալ դերբայների և օժանդակ բայի կապը:
3. Նշել ձևաբայերի քանակը:

Դաս 24. Անկատար դերբայ (ձևաբայ):

[Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ վերջավորություն ունի անկատար դերբայը:
Դու՛րս գրիր տրված նախադասության անկատար դերբայները (ձևաբայերը):
Ծառերն ընկնում են, փտում, ընկած ծառերի տեղ նորն է ծլում:
2. Դատելով անունից՝ նշի՛ր, թե ինչպիսի գործողություն է ցույց տալիս անկատար դերբայը:
3. Ո՞ր բայի հետ է դիմավոր ձևեր կազմում անկատար դերբայը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա .

1. Անկատար դերբայի վերջավորությունը:
2. Անկատար դերբայի ցույց տված գործողությունը:
3. Անկատար դերբայի՝ օժանդակ բային միանալը և դիմավոր ձև կազմելը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա .

1. Ճանաչել անկատար ձևաբայը:
2. Նշել անկատար դերբայի ցույց տված գործողությունը:
3. Ներկայացնել անկատար դերբայի՝ դիմավոր ձևեր կազմելու նախապայմանը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ վերջավորություն է ավելանում անորոշ դերբային ապակատար ձևաբայ կազմելիս:
Տրված նախադասության մեջ առանձնացրո՛ւ՝ ապակատար դերբայները:
Ես պաշտում եմ ու միշտ պաշտելու եմ Հայաստանը, խոնարհվելու եմ ձեր աշխատասեր ու իմաստուն ժողովրդի առջև:
2. Ո՞ր բայի հետ է պարզ ստորոգյալ կազմում ապակատար դերբայը:
3. Ի՞նչ ես հասկանում՝ «ապակատար» ասելով:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Ապակատար դերբայի վերջավորությունը:
2. Ապակատար դերբայի՝ օժանդակ բային միանալը և դիմավոր ձև կազմելը:
3. «Ապակատար» բառի բացատրությունը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Նշել ապակատար դերբայի վերջավորությունը:
2. Ներկայացնել օժանդակ բայի և ապակատար դերբայի կապը:
3. Բացատրել «ապակատար» բառի նշանակությունը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ վերջավորություն ունի վաղակատար դերբայը:
2. Ի՞նչ է նշանակում «վաղակատար» բառը:
3. Ո՞ր բայի հետ է դիմավոր ձևեր կազմում վաղակատար դերբայը:
4. Առանձնացրե՛ք հատվածի վաղակատար դերբայները::

*Իմ պապը հողի հետ
Խորհել ու խոսել է,
Ամպի հետ արտասվել,
Ջրի հետ հոսել է...*

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Վաղակատար դերբայի վերջավորությունը:
2. «Վաղակատար» բառի բացատրությունը:
3. Վաղակատար դերբայի՝ օժանդակ բայի հետ դիմավոր ձևեր կազմելը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Ճանաչել վաղակատար դերբայը:
2. Բացատրել վաղակատար բառի իմաստը:
3. Նշել վաղակատար դերբայի՝ դիմավոր ձևեր կազմելու նախապայմանը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է նշանակում ժխտել:

Ըստ քեզ՝ օժանդակ բայի դրակա՞ն, թե՞ ժխտական ձևին է միանում ժխտական դերբայը:

3. Որո՞նք են ժխտական ձևաբայի վերջավորությունները:

4. Գտի՛ր ժխտական դերբայները:

Այս տարի նա երևի չի գա:

Նամակս հաստատ չի կարդա:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. «Ժխտել» բառի բացատրությունը:

2. Ժխտական ձևաբայի վերջավորությունները:

3. Ժխտական ձևաբայի՝ օժանդակ բայի ժխտական ձևերին միանալը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա .

1. Բացատրել ժխտել բայը:

2. Ճանաչել ժխտական դերբայը:

3. Ներկայացնել ժխտական ձևաբայի՝ օժանդակ բայի ժխտական ձևերին միանալը:

Ղաւ 28. Խոնարհում: Բայի եղանակները: Բայի ժամանակները

[Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ իմաստներ ունի «եղանակ» բառը:
2. Քանի՞ եղանակ ունի բայը հայերենում:
3. Թվարկի՞ր բայի ժամանակները:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Եղանակ բառի առնվազն երկու իմաստ:
2. Բայի եղանակների թիվը:
3. Բայի ժամանակների անվանումները:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Նշել եղանակ բառի առնվազն երկու իմաստ:
2. Ասել բայի եղանակների թիվը:
3. Թվարկել բայի ժամանակները:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Քանի՞ դեմք ունի բայը:
2. Թվարկե՛ք բայի դեմքերը:
3. Քանի՞ թիվ ունի բայը:
4. Ո՞ր բայն է կոչվում օժանդակ:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Քանի դեմք ունի բայը:
2. Բայի դեմքերը:
3. Քանի թիվ ունի բայը:
4. Օժանդակ բայը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Նշել՝ քանի դեմք ունի բայը:
2. Թվարկել բայի դեմքերը:
3. Նշել՝ քանի թիվ ունի բայը:
4. Ճանաչել օժանդակ բայը:

Ղաւ 30. Սահմանական եղանակ: Անկատար ներկա: Անկատար անցյալ

Թեմատիկ պլանավորում

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ինչպիսի՞ գործողություն է ցույց տալիս սահմանական եղանակը:
2. Քանի՞ ժամանակաձև ունի սահմանական եղանակը:
3. Սահմանական եղանակի առնվազն 2 ժամանակաձև նշե՛ք:
4. Ո՞րն է անկատար ձևաբայի վերջավորությունը:

Անկատար ներկա ժամանակաձևով դրված բայերն ընդգծե՛ք մեկ գծով, անկատար անցյալով դրվածները՝ երկու:

տեսնում էի, զգում եմ, նայում էր, կարծում է, համոզում էիր

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Սահմանական եղանակի ցույց տված գործողությունը:
2. Սահմանական եղանակի ժամանակաձևերի թիվը և անվանումները (առնվազն 2 ժամանակաձև):
3. Անկատար ձևաբայի վերջավորությունը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Թվարկել բայի եղանակները:
2. Մտապահել սահմանական եղանակի կանոնը:
3. Հիշել ժամանակաձևերից առնվազն երեքը:
4. Ասել անկատար ձևաբայի վերջավորությունը:

Դաս 31. Ապակատար ներկա և անցյալ [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

- 1.Ո՞րն է ապակատար ձևաբայի վերջավորությունը:
- 2.Ինչպե՞ս է կազմվում ապակատար ներկա ժամանակաձևը:
- 3.Ինչպե՞ս է կազմվում ապակատար անցյալ ժամանակաձևը:
Ընդգծե՛ք ապակատար անցյալով դրված ժամանակաձևերը:
Տեսնելու էի, լսում ես, իմանալու էիր, կանգնել եմ, լռում եմ, մտածելու էի:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

- 1.Ապակատար ձևաբայի վերջավորությունը:
- 2.Ապակատար ներկա ժամանակաձևի կազմությունը:
- 3.Ապակատար անցյալ ժամանակաձևի կազմությունը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

- 1.Ներկայացնել ապակատար ձևաբայի վերջավորությունը:
- 2.Խոնարհել տրված բայը ապակատար ներկա ժամանակով:
- 3.Ընդգծել ապակատար անցյալ ժամանակաձևով բայերը:

Դաս 32. Վաղակատար ներկա և անցյալ ժամանակաձևեր [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ինչպիսի՞ գործողություն է ցույց տալիս վաղակատար ներկա ժամանակաձևը:
2. Ինչպե՞ս է կազմվում վաղակատար անցյալ ժամանակաձևը:
3. Ներկայացրու՝ ինչ է նշանակում գործողության ժխտում:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Վաղակատար ներկա ժամանակաձևի կազմությունը:
2. Վաղակատար անցյալ ժամանակաձևի կազմությունը:
3. Գործողության ժխտումը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. **Ճանաչել** վաղակատար ներկա ժամանակաձևով դրված բայերը:
2. **Մտապահել** վաղակատար անցյալ ժամանակաձևի կազմությունը:
3. **Մտապահել** ժխտական ձևերի կազմությունը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ինչպիսի՞ գործողություն է ցույց տալիս անցյալ կատարյալ ժամանակաձևը:
2. Ինչո՞վ է տարբերվում անցյալ կատարյալ ժամանակաձևը սահմանական եղանակի մյուս ժամանակաձևերից:
3. Նշե՛ք՝ որ մասնիկի օգնությամբ են կազմվում անցյալ կատարյալ ժամանակաձևի ժխտական ձևերը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Անցյալ կատարյալ ժամանակաձևի սահմանումը:
2. Անցյալ կատարյալի ցույց տված ժամանակը:
3. Անցյալ կատարյալի ժխտական ձևերի կազմությունը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. **Սահմանել** անցյալ կատարյալ ժամանակաձևը:
2. **Խոնարհել** տրված բայը անցյալ կատարյալ ժամանակաձևով:
3. **Կազմել** անցյալ կատարյալ ժամանակաձևի ժխտական ձևերը:

Ռաս 34. Հրամայական եղանակ, կազմությունը: Արգելական հրամայական

[Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Կետադրական ո՞ր նշանն ենք պարտադիր կիրառում հրամայական բայերի վրա:
2. Կետադրե՞ք հրամայական եղանակի հետևյալ բայերը:
երգիր, մի խոսիր, նստիր, պատմեք, լռիր, մի լռիր
3. Ո՞ր ժամանակով է հանդես գալիս հրամայական եղանակը:
4. Ո՞ր մասնիկով է կազմվում արգելական հրամայականը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Հրամայական եղանակի բայերի պարտադիր շեշտ կրելը:
2. Հրամայական եղանակի մեկ՝ ապառնի, ժամանակաձև ունենալը:
3. Հրամայական եղանակի բայերի՝ միայն երկրորդ դեմքով հանդես գալը:
4. Արգելական հրամայական բայերի՝ մի մասնիկով կազմվելը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Կետադրել հրամայական եղանակի բայերը՝ կիրառելով շեշտը:
2. Ներկայացնել հրամայական եղանակի ժամանակը:
3. Մտապահել արգելական հրամայականի՝ մի մասնիկով հանդես գալ:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ինչու՞ է եղանակը կոչվում **ըղձական**. ո՞րն է բառի արմատը:
  - 2 Ինչպիսի՞ գործողություն է ցույց տալիս ըղձական եղանակը:
  3. Ո՞ր բառն կամ բառերն են օգնում «գտնել» ըղձական եղանակի բայաձևերը:
- Ընդգծե՛ք ըղձական եղանակի բայաձևերը:

գնամ, գնում եմ, գնայինք, պատմեցի, տեսնեն

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. «Ըղձական» բառի բացատրությունը:
2. Ըղձական եղանակի ցույց տված գործողությունը:
3. Ըղձական եղանակի բայաձևերի հետ հաճախ գործածվող բառերը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. **Բացատրել** ըղձական եղանակի անվան նշանակությունը:
2. **Մտապահել** ըղձական եղանակի ցույց տված գործողությունը:
3. **Գտնել** ըղձական եղանակի բայաձևերը տրված շարքում:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է նշանակում ենթադրել:
2. Ո՞ր եղանակիչն է ավելանում ըղձական եղանակին ենթադրական եղանակի ժամանակաձևերը կազմելիս:
3. Նշե՛ք, թե ինչպիսի՞ գործողություն են ցույց տալիս ենթադրական եղանակի բայաձևերը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. «Ենթադրել» բառի բացատրությունը:
2. Կը եղանակիչի մասին:
3. Ենթադրական եղանակի ցույց տված գործողությունը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Բացատրել «ենթադրել» բառը:
2. Ներկայացնել ենթադրական եղանակի ցույց տված գործողությունը:
3. Մտապահել կ եղանակիչը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ էք հասկանում՝ **հարկադրանք** ասելով:
2. Որո՞նք են հարկադրական եղանակի եղանակիչները:
3. Նշե՛ք՝ ինչպիսի գործողություն է ցույց տալիս հարկադրական եղանակը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. «Հարկադրանք» բառի բացատրությունը:
2. Պիտի և պետք է եղանակիչներով կազմելը:
3. Հարկադրական եղանակի ցույց տված գործողությունը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. **Բացատրել** «հարկադրանք» բառի իմաստը:
2. **Հիշել պիտի և պետք է** եղանակիչները:
3. **Մատնանշել** հարկադրական եղանակի ցույց տված գործողությունը:
անցյալ ժամանակաձևի դրական խոնարհմամբ դրված բայերը **դարձնել** ժխտական:

Դաս 38. Շարահյուսություն: Շարահյուսական հոմանիշներ [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ինչպե՞ս կարելի է սահմանել բառակապակցությունը:
2. Ի՞նչ է նախադասությունը:
3. Ինչո՞վ են տարբերվում պարզ և բարդ նախադասությունները:
4. Ի՞նչ է նշանակում շարահյուսական հոմանշություն:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Բառակապակցությունը՝ որպես լեզվական միավոր:
2. Նախադասության սահմանումը:
3. Պարզ և բարդ նախադասությունների տարբերակիչ գծերը:
4. Միևնույն միտքը շարահյուսական տարբեր կառույցներով արտահայտելու հնարավորության մասին:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. **Կազմել** բառակապակցություններ:
2. **Տարբերակել** բառակապակցությունը և նախադասությունը:
3. **Հաշվել** նախադասության ստորոգյալները:
4. **Նկարագրել** շարահյուսական հոմանիշ հասկացությունը:

Դաս 39. Բարդ բառ և բառակապակցություն [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Որո՞նք են բառ կազմող միավորները:
2. Ո՞ր բառերն են կոչվում բարդ:
3. Ինչո՞վ է բառը տարբերվում բառակապակցությունից:
4. Ինչպիսի՞ բառերն են կոչվում հոմանիշ:
5. Հնարավո՞ր է նույն կամ մոտ իմաստն արտահայտել ն՛ բառի, ն՛

բառակապակցության միջոցով:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. *Արմատ, ածանց, հոդակապ* հասկացությունները:
2. Բարդ բառի սահմանումը:
3. Բառի և բառակապակցության տարբերությունը:
4. *Հոմանիշ* հասկացությունը:
5. Բառի և բառակապակցության հոմանշության հնարավորության մասին:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար

սովորողը պետք է կարողանա

1. **Տարբերակել** արմատը ածանցից:
2. **Հաշվել** բառի արմատները:
3. **Ցույց տալ** բառի և բառակապակցության տարբերությունը:
4. **Նկարագրել** *հոմանիշ* հասկացությունը:
5. **Համապատասխանեցնել** տրված բարդ բառերը հոմանիշ բառակապակցություններին:

Ղաս 40. Հոլովածն և կապական կառույց [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ է նշանակում բառի հոլովում:
2. Քանի՞ հոլով ունի հայերենը:
3. Բառերն ինչու՞ են հոլովվում:
4. Ո՞ր խոսքի մասն է կոչվում *կայ*:
5. Ինչո՞վ են իրար նման հոլովածնը և կապական կառույցը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Հայերենի հոլովների անվանումները:
2. Հոլովների թիվը:
3. Հոլովի նշանակությունը խոսք կազմելիս:
4. Կապի դերը խոսք կազմելիս:
5. Հոլովածնի և կապական կառույցի հոմանշության մասին:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Թվարկել հայերենի հոլովները:
2. Բացատրել հոլովման դերը:
3. Ուղիղ ձևով տրված բառերը հոլովելով՝ նախադասություն կազմել:
4. Տրված կապերը տեղադրել նախադասության բաց թողած տեղերում:
5. Համապատասխանեցնել տրված հոմանիշ հոլովածները և կապական կառույցները:

Ղաւ 41. Դերբայական դարձված և երկրորդական նախադասություն

Թեմատիկ պլանավորում

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ինչո՞վ է անդեմ բայը տարբերվում դիմավոր բայից:
2. Այլ կերպ ինչպե՞ս են անվանում անդեմ բայերը:
3. Ինչո՞վ են տարբերվում անկախ դերբայները կախյալ դերբայներից:
4. Ո՞ր բառակապակցությունն է կոչվում դերբայական դարձված:
5. Դերբայական դարձվածի միտքն ուրիշ կերպ ինչպե՞ս կարելի է արտահայտել:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Բայի անդեմ և դիմավոր ձևերի տարբերությունը:
2. *Դերբայ* հասկացությունը:
3. Անկախ և կախյալ դերբայների տարբերությունը:
4. Դերբայական դարձվածի բացատրությունը:
5. Բարդ ստորադասական նախադասության բացատրությունը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. **Ճանաչել** դիմավոր և անդեմ բայերը:
2. Տրված բայերի մեջ **ընդգծել** դերբայները;
3. **Ցույց տալ** անկախ և կախյալ դերբայների տարբերությունը:
4. **Նկարագրել** *դերբայական դարձված* հասկացությունը:
5. **Համապատասխանեցնել** դերբայական դարձվածներով նախադասությունները դրանց հոմանիշ բարդ ստորադասական նախադասություններին:

Ղաւ 42. Դերբայական դարձվածի կետադրությունը: [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ի՞նչ վերջավորություն ունեն անորոշ և հարակատար դերբայները:
2. Եթե դերբայական դարձվածը նախադաս դիրքում է, ի՞նչ կետադրական նշան է դրվում:
3. Եթե դերբայական դարձվածը վերջադաս դիրքում է, դրանից առաջ ի՞նչ կետադրական նշան է դրվում:
4. Ինչպե՞ս է միջադաս դերբայական դարձվածն առանձնանում նախադասության մյուս հատվածներից:
5. Ո՞ր անկախ դերբայներով կազմված դերբայական դարձվածներն են, որոնք կետադրական նշաններով չեն զատվում նախադասության մյուս հատվածներից:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Անորոշ և հարակատար դերբայների վերջավորությունները:
2. Բուրի գործածությունը նախադաս դերբայական դարձվածի դեպքում:
3. Բուրի գործածությունը վերջադաս դերբայական դարձվածի դեպքում:
4. Ստորակետի գործածությունը միջադաս դերբայական դարձվածի դեպքում:
5. Համակատար և ենթակայական դերբայների վերջավորությունները:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. **Տարբերակել** անորոշ և ենթակայական դերբայները:

2. **Նշանակել** բաց թողած կետադրական նշանը նախադաս դիրքով տրված դերբայական դարձվածի դեպքում:
3. **Ցույց տալ** բաց թողած կետադրական նշանի տեղը վերջադաս դիրքով տրված դերբայական դարձվածի դեպքում:
4. **Ցույց տալ** բաց թողած կետադրական նշանների տեղը միջադաս դիրքով տրված դերբայական դարձվածի դեպքում:
5. Տրված դերբայների մեջ **ընդգծել** համակատար և ենթակայական դերբայները:

Ղևա 43. Բարդ ստորադասական նախադասության փոխակերպումը պարզի և հակառակը [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ինչո՞վ է տարբերվում բարդ նախադասությունը պարզ նախադասությունից:
2. Քանի՞ տեսակ ունի բարդ նախադասությունը:
3. Ի՞նչ է նշանակում բարդ ստորադասական նախադասության փոխակերպում պարզի:
4. Ինչի՞ է վերածվում ստորադաս նախադասության ստորոգյալը բարդ նախադասությունը պարզ դարձնելու դեպքում:
5. Ստորադաս նախադասությունը պարզեցնելիս ինչո՞վ են փոխարինվում շաղկապները և հարաբերական բառերը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Պարզ և բարդ նախադասությունների տարբերակիչ առանձնահատկությունը:
2. Բարդ նախադասության տեսակները:
3. Ստորադաս նախադասության կրած փոփոխությունը փոխակերպման արդյունքում:
4. Ստորադաս նախադասության ստորոգյալի վերածվելն անկախ դերբայի:
5. Ստորադաս նախադասության կապակցող շաղկապի կամ հարաբերական բառի փոխարինվելը կապով:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Տրված տեքստում **ընգծել** բարդ նախադասությունները:

2. Հիշել բարդ նախադասության տեսակները:
3. Հաշվել նախադասության ստորոգյալները:
4. Համապատասխանեցնել ստորադաս նախադասություններն իրենց հոմանիշ պարզ նախադասություններին:
5. Տրված շաղկապներն առանձնացնել կապերից:

Ղևա 44. Բարդ ստորադասական նախադասության փոխակերպման իմաստային - քերականական առանձնահատկությունները [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Որո՞նք են նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները:
2. Ինչո՞վ են առանձնանում բարդ նախադասության գերադաս և ստորադաս նախադասությունները:
3. Ի՞նչ սկզբունքով է որոշվում ստորադաս նախադասության պաշտոնը:
4. Բայի ժամանակը պահպանվո՞ւմ է ստորադաս նախադասությունը փոխակերպելիս:
5. Ո՞ր կապերով են փոխարինվում *որովհետև, քանի որ, որպեսզի* շաղկապները:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները:
2. Գերադաս և ստորադաս նախադասությունները:
3. Ստորադաս նախադասության պաշտոնի որոշման սկզբունքը:
4. Բայի ժամանակի պահպանումը:
5. Մի շարք շաղկապների իմաստն արտահայտող կապերը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Առանձնացնել գլխավոր անդամները երկրորդականներից:
2. Տարբերակել գերադաս և ստորադաս նախադասությունները:
3. Ճանաչել ստորադաս նախադասության պաշտոնը:
4. Հիշել բայի ժամանակի պահպանման սկզբունքը:
5. Շաղկապները համապատասխանեցնել կապերին

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգման համար

1. Ի՞նչ է նշանակում մեջբերվող խոսք:
2. Խոսքը քանի՞ եղանակով է կարելի մեջբերել:
3. Ինչու՞ են մեջբերվող միևնույն խոսքի երկու տեսակները կոչվում շարահյուսական հոմանիշներ:
4. Ի՞նչ բայերով կարող է կապվել ուղղակի խոսքը հեղինակի խոսքին:
5. Քանի՞ դիրքում կարող է լինել հեղինակի խոսքը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. *Մեջբերվող խոսք* հասկացության իմաստը:
2. Մեջբերվող խոսքի ուղղակի և անուղղակի ձևերի տարբերակիչ առանձնահատկությունը:
3. Միևնույն մեջբերվող խոսքի ուղղակի և անուղղակի ձևերի՝ շարահյուսական հոմանիշ լինելու հանգամանքը:
4. Ուղղակի խոսքը հեղինակի խոսքին կապող հիմնական բայերը:
5. Հեղինակի խոսքի՝ ուղղակի խոսքի նկատմամբ նախադաս, միջադաս և վերջադաս դիրքում լինելու հնարավորությունը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Նկարագրել *մեջբերվող խոսք* հասկացությունը:
2. Ճանաչել մեջբերվող խոսքի ուղղակի և անուղղակի ձևերը:

3. **Նկարագրել** մեջբերվող միևնույն խոսքի՝ շարահյուսական հոմանիշ լինելու հանգամանքը:
4. **Թվարկել** ուղղակի խոսքը հեղինակի խոսքին կապող հիմնական բայերը:
5. **Խմբավորել** նախադասությունները՝ ըստ հեղինակի խոսքի նախադաս, միջադաս և հետադաս լինելու:

Դաս 46. Մեջբերվող ուղղակի խոսքի փոխակերպումն անուղղակի: [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Անուղղակի խոսքի դեպքում ի՞նչ դիրքում է լինում հեղինակի խոսքը:
2. Հիմնականում ո՞ր շաղկապով է անուղղակի խոսքը կապակցվում հեղինակի խոսքին:
3. Հարցում արտահայտող ուղղակի խոսքն անուղղակիի վերածելիս ի՞նչ շաղկապ է ի հայտ գալիս:
4. Հրամայական եղանակի բայով ստորոգյալ ունեցող ուղղակի խոսքն անուղղակի դարձնելիս ի՞նչ բառ է ավելանում:
5. Դիմային ի՞նչ փոփոխություններ են տեղի ունենում ուղղակի խոսքն անուղղակիի վերածելիս:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Անուղղակի խոսքում հեղինակի խոսքի՝ նախադաս դիրքում լինելու իրողությունը:
2. *Որ* շաղկապի նշանակությունն անուղղակի խոսքում:
3. *Թե* շաղկապի նշանակությունն անուղղակի խոսքում:
4. *Թող* շաղկապի նշանակությունն անուղղակի խոսքում:
5. Դիմային փոփոխությունների կարևորությունն ուղղակի խոսքն անուղղակիի վերածելիս:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Հիշել անուղղակի խոսքում հեղինակի խոսքի նախադաս լինելու իրողությունը:

2. **Անվանել** անուղղակի խոսքը հեղինակի խոսքին կապող հիմնական շաղկապը:
3. **Հիշել թե** շաղկապի գործածության պայմանը:
4. **Անվանել** հրամայական եղանակի բայով արտահայտված ստորոգյալ ունեցող ուղղակի խոսքի փոխակերպման ժամանակ ի հայտ եկող բառը:
5. Տրված փոխակերպված նախադասությունների մեջ **ընդգծել** դիմային սխալ ունեցողները:

Ղաւ 47. Ուղղակի խոսքի կետադրութիւնը [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագոյն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Մեջբերվող ուղղակի խոսքը պայմանականորեն ի՞նչ երկու տեսակի է բաժանվում:
2. Եթե հեղինակի խոսքը նախադաս է, կետադրական ի՞նչ նշանով է առանձնանում ուղղակի խոսքից:
3. Եթե հեղինակի խոսքը հետադաս է, ի՞նչ կետադրությամբ է առանձնանում ուղղակի խոսքից:
4. Ո՞ր դեպքում է հեղինակի խոսքից ն՛ առաջ, ն՛ հետո ստորակետ - գիծ դրվում:
5. Ո՞ր դեպքում է մեջբերվող ուղղակի խոսքը չակերտի մեջ առնվում:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Հնչող և չհնչող մեջբերվող խոսքի տարբերությունը:
2. Միջակետի գործածությունը հեղինակի խոսքի նախադաս լինելու դեպքում:
3. Ստորակետ – գծի գործածությունը հեղինակի խոսքի հետադաս լինելու դեպքում:
4. Ուղղակի խոսքի կետադրությունը հեղինակի խոսքի միջադաս լինելու դեպքում:
5. Չհնչող ուղղակի խոսքի կետադրությունը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. **Տարբերակել** հնչող և չհնչող ուղղակի խոսքը:
2. Տրված նախադասությունների մեջ **նշանակել** միջակետը հեղինակի նախադաս խոսքից հետո:

3. Տրված նախադասությունների մեջ **նշանակել** ստորակետ - գիծը հեղինակի հետադաս խոսքից հետո:
4. **Ջանազանել** այն նախադասությունները, որոնցում հեղինակի խոսքը միջադաս է:
5. **Նշանակել** չակերտները չհնչող ուղղակի խոսքի դեպքում:

Ղաւ 48. Ներգործական և կրավորական կառույցներ [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագոյն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Քանի՞ սեռ ունի բայը հայերենում:
2. Բայի *n*՞ ր սեռն է ուղիղ խնդիր պահանջում:
3. Ո՞ր ածանցի միջոցով են կազմվում կրավորական սեռի բայերը:
4. Բայի *n*՞ ր սեռն է, որ չի պահանջում *n*՛չ ուղիղ և *n*՛չ էլ ներգործող անուղղակի խնդիր:
5. Բայի *n*՞ ր երկու սեռերի միջոցով է հնարավոր շարահյուսական հոմանիշներ ձևավորել:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Բայի երեք սեռերի անվանումները:
2. Ներգործական սեռի բայերի՝ ուղիղ խնդիր պահանջելու իրողությունը:
3. Կրավորական սեռի բայերի կազմությունը:
4. Չեզոք սեռի բայերի առանձնահատկությունը:
5. Ներգործական և կրավորական կառույցների՝ իրար փոխարինելու հնարավորության մասին:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. **Անվանել** բայի երեք սեռերը:
2. **Հիշել** ներգործական սեռի բայերի՝ ուղիղ խնդիր պահանջելը:
3. Տրված բայերի մեջ **ընդգծել** կրավորական ձևերը:
4. **Տարբերակել** չեզոք սեռի բայերը:
5. Տրված նախադասությունների մեջ **խմբավորել** ներգործական և կրավորական կառույցները:

Դաս 49. Նախադասության տեսակներն ըստ հաղորդակցական նպատակի, նրանց հնչերանգը և կետադրությունը [Թեմատիկ պլանավորում](#)

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ըստ հաղորդակցման նպատակի՝ նախադասությունները քանի՞ տեսակի են բաժանվում:
2. Ո՞րն է պատմողական նախադասության նպատակը:
3. Գրավոր խոսքում հարցական նախադասության հնչերանգն ի՞նչ կետադրական նշանի միջոցով է արտահայտվում:
4. Ո՞րն է բացականչական նախադասության հաղորդակցական նպատակը:
5. Ո՞րն է հրամայական նախադասության հաղորդակցական նպատակը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Նախադասության տեսակները՝ ըստ հաղորդակցության նպատակի և խոսողի վերաբերմունքի:
2. Պատմողական նախադասության նպատակը:
3. Հարցական նախադասության առանձնահատկությունը:
4. Բացականչական նախադասության հաղորդակցական նպատակը:
5. Հրամայական նախադասության հաղորդակցական նպատակը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Անվանել նախադասության տեսակները՝ ըստ հաղորդակցության նպատակի և խոսողի վերաբերմունքի:

2. **Նկարագրել** պատմողական նախադասության նպատակը:
3. **Հիշել** հարցական նախադասության կետադրությունը գրավոր խոսքում:
4. **Նկարագրել** բացականչական նախադասության նպատակը:
5. Տրված նախադասությունների մեջ **առանձնացնել** հրամայական նախադասությունները:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

5. Ի՞նչ նպատակի են ծառայում կետադրական նշանները:
6. Կետադրական ի՞նչ նշաններ գիտեք:
7. Քանի՞ խմբի են բաժանվում հայերենի կետադրական նշանները:
8. Ի՞նչ դեր է խաղում հեղինակի վերաբերմունքը կետադրելիս:
9. Կետադրական ո՞ր նշաններն են ավելի հաճախ հանդիպում:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Կետադրական նշանների՝ հնչերանգային տարբեր հատկանիշներ արտահայտելու նշանակությունը:
2. Կետադրական մի շարք նշանների անվանումները:
3. Կետադրական նշանների խմբերը:
4. Հեղինակի վերաբերմունքի դերը կետադրելիս:
5. Կետադրական հաճախ հանդիպող նշաններ:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

4. Ընթերցել տրված նախադասությունը ճիշտ առոգանությամբ:
5. Թվարկել կետադրական մի շարք նշաններ:
6. Անվանել կետադրական նշանների խմբերը:
7. Բացատրել հեղինակի վերաբերմունքի դերը կետադրելիս:
8. Թվարկել կետադրական հաճախ հանդիպող նշանները:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Նախադասության մեջ ե՞րբ է դրվում վերջակետը:
2. Համարակալում արտահայտող տառերից և թվանշաններից հետո կետադրական ո՞ր նշանն է գործածվում:
3. Ե՞րբ է ստորակետ դրվում «և», «կամ» շաղկապներից առաջ:
4. Բուլթը առոգանությա՞ն, թե՞ տրոհության նշան է:
Թվարկի՛ր նպատակներդ՝ օգտվելով միջակետերից.
5. Ստորակետ կարելի՞ է դնել բարդ նախադասության երկու պարզ նախադասությունների միջև:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Վերջակետի տեղը նախադասության մեջ:
2. Համարակալում արտահայտող տառերից և թվանշաններից հետո դրվող կետադրական նշանը:
3. Ստորակետի գործածության պայմանները «և» շաղկապից առաջ:
4. Բուլթի՝ տրոհության նշան լինելը:
5. Բարդ նախադասության բաղադրիչ նախադասությունների՝ ստորակետով անջատվելու հնարավորությունը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Նշանակել վերջակետերը տրված տեքստում:

2. Համարակալում արտահայտող տառերից և թվանշաններից հետո միջակետ դնել:
3. Նշանակել ստորակետը բարդ նախադասության մեջ, եթե դրա բաղադրիչ նախադասությունները տարբեր ենթականեր ունեն, կապակցված են «և», «կամ» շաղկապներով:
4. Բացատրել բուրժիտրոհության նշան լինելը:
5. Նշանակել ստորակետը բարդ նախադասության բաղադրիչ պարզ նախադասությունների միջև «որ», «բայց», «իսկ» շաղկապներով, «որ» հարաբերական դերանվամբ կապակցված լինելու դեպքում:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Որո՞նք են առողջանության նշանները:
2. Նախադասության մեջ ինչպե՞ս ենք կետադրում զգացմունք արտահայտող բառերը:
3. Առողջանության ո՞ր նշանն է կիրառվում կոչականի դեպքում:
4. Բաղաձայն հնչյունները կարո՞ղ են շեշտակիր լինել:
5. Բառավերջում ո՞ր ձայնավորը չի կարող առողջանության նշան կրել:

Ներկայացրե՛ք, թե ինչպիսին են հարցական նշանները քո ուսումնասիրած լեզուներում:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Առողջանության նշանները:
2. Բացականչական նշանի գործածությունը:
3. Շեշտի գործածությունը կոչականի դեպքում:
4. Բաղաձայն հնչյունների շեշտակիր չլինելը:
5. Ը ձայնավորի շեշտակիր չլինելը բառավերջում:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Թվարկել առողջանության նշանները:
2. Նշանակել բացականչական նշանը տրված նախադասության ձայնարկությունների վրա:
3. Նշանակել շեշտը կոչականի վրա:

4. Ցույց տալ շեշտի տեղը բառի մեջ:
5. Նշանակել շեշտը և ձայնավորով վերջացող բառերում:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Որո՞նք են բացահայտության նշանները:
2. Կետադրական ո՞ր նշանն է օգտագործվում կրկնավոր բարդություններ կազմելիս:
3. Ստեղծագործությունների, կազմակերպությունների, պարզների անունները գրելիս բացահայտության ո՞ր նշանն ենք կիրառում:
4. Նախադասության մեջ լրացուցիչ տեղեկություն հայտնելիս բացահայտության ո՞ր նշանն ենք դնում:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Բացահայտության նշանները:
2. Միության գծիկի դերը կրկնավոր բարդություններ կազմելիս:
3. Չակերտների գործածությունը ստեղծագործությունների, կազմակերպությունների, պարզների անունները գրելիս:
4. Փակագծերի գործածությունը լրացուցիչ տեղեկություն հայտնելիս:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. **Թվարկել** բացահայտության նշանները:
2. **Դնել** միության գծիկը կրկնավոր բարդություններում:
3. Չակերտների մեջ **առնել** ստեղծագործությունների, կազմակերպությունների, պարզների անունները:
4. **Առանձնացնել** նախադասության այն հատվածը, որը լրացուցիչ տեղեկություն է հաղորդում և **տեղադրել** փակագծերը:

Դաս 54. Ոճագիտություն: Գիտական ոճի առանձնահատկությունները

Թեմատիկ պլանավորում

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ո՞ր ոլորտներում է կիրառվում գիտական խոսքը:
2. Գիտական ոճը առավելապես գրավո՞ր, թե՞ լեզվաբանական խոսքում է հանդես գալիս:
3. Գիտական շարադրանքում մենիմաստ, թե՞ բազմիմաստ բառերի ենք ավելի հաճախ հանդիպում:
4. Նշե՛ք՝ որ ոճն է կիրառվում դասագրքերում:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Գիտական խոսքի կիրառության հիմնական ոլորտները:
2. Գիտական խոսքի՝ առավելապես գրավոր ձևով հանդես գալը:
3. Մենիմաստ բառերի գերակշռությունը գիտական խոսքում:
4. Գիտական ոճը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Թվարկել գիտական խոսքի կիրառության հիմնական ոլորտները:
2. Ներկայացնել գիտական խոսքի՝ առավելապես գրավոր ձևով հանդես գալու պատճառը:
3. Բացատրել մենիմաստ բառերի՝ գիտական խոսքում գերակշռություն ունենալու պատճառները:
4. Անվանել դասագրքերի ոճը:

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ինչպե՞ս ենք անվանում մասնագիտական բառերը:

Մասնագիտական մի քանի բառ նշե՛ք:

Տրված շարքից առանձնացրե՛ք մենիմաստ բառերը:

ատոմ, ես, գոյական, թոքեր, աղաթթու, հաց, երես, պոեմ, ծանր

2. Տերմինը կարո՞ղ է ունենալ փոխաբերական իմաստ:

3. Գիտական ոճում կարո՞ղ են նորակազմություններ կիրառվել:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Մասնագիտական բառերի անվանումը:

2. Տերմինի՝ փոխաբերական իմաստ չունենալը:

3. Նորակազմությունների կիրառության հնարավորությունը:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Նշել մասնագիտական բառերի անվանումը:

2. Բացատրել տերմինի՝ փոխաբերական իմաստ չունենալու պատճառը:

3. Ներկայացնել նորակազմությունների կիրառության պատճառները:

Ղաւ 56. Գիտական ոճի քերականական առանձնահատկությունները

Թեմատիկ պլանավորում

Հարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար

1. Ո՞ր խոսքի մասերն են ավելի հաճախ կիրառվում գիտական ոճի շարադրանքներում:
2. Դերանունների ո՞ր տեսակներն են առավել հաճախ կիրառվում գիտական ոճում:
3. Չայնարկություններ կարո՞ղ են կիրառվել գիտական ոճում:
4. Գիտական ոճում պա՞րզ, թե՞ քա՞րդ նախադասություններն են գերակշռում:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Գիտական ոճում լայն կիրառություն ունեցող խոսքի մասերը:
2. Հարցահարաբերական և ցուցական դերանունների գերակշռությունը գիտական խոսքում:
3. Չայնարկությունների բացակայությունը գիտական խոսքում:
4. Բարդ նախադասությունների գերակշռությունը գիտական ոճում:

Հարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Թվարկել գիտական խոսքում հաճախ հանդիպող խոսքի մասերը:
2. Տարբերել դերանվան՝ գիտական խոսքում լայն գործածություն ունեցող տեսակները:
3. Բացատրել չայնարկությունների՝ գիտական խոսքում չկիրառվելը:
4. Ներկայացնել բարդ նախադասությունների ավելի հաճախ գործածվելու պատճառները գիտական խոսքում: